

Valodas konsultācijas: elektroniskā datubāze

<https://valodaskonsultācijas.lv/lv/questions/802>

Jautājums

Kā pareizi: **Miļā māmiņ!** vai **Miļo māmiņ!?**

Atbilde

Pareizi ir abi varianti: **Miļā māmiņ!** un **Miļo māmiņ!**

Noteiktie īpašības vārdi (piemēram, *mīļais draugs*, *mīļā draudzene*) pēc vajadzības var tikt lietoti vokatīvā, turklāt šajā locījumā tiem ir divējādas vārdformas.

Ja lietvārdu vokatīvā lieto ar nominatīva galotni, tad atkarīgajam īpašības vārdam ir noteiktā nominatīva galotne: *labais dēls!* *mīļā māte!*

Tā tas vienmēr ir daudzskaitlī: *mīļie cilvēki!*

Ja lietvārdam vienskaitļa vokatīvā ir vai nu ar akuzatīvu sakritusi, vai bezgalotnes forma, tad no tā atkarīgu īpašības vārdu lieto vai nu ar noteikto nominatīva, vai akuzatīva galotni: *mīļais puisīt!* vai *mīļo puisīt!* *mīļā māsiņ!* vai *mīļo māsiņ!* Piemēram: *Pagaidiet, jaunais draugs!* *Jauno cilvēk, vai jūs nepaskaidrotu tuvāk, kā jūs to domājat?* (M. Zīverts)

Noteikto īpašības vārdu locīšanas pamatparadigmas

Vienskaitlis

	Vīriešu dzimte	Sieviešu dzimte
N	<i>mīļais draugs</i>	<i>mīļā māte</i>
Ģ	<i>mīļā drauga</i>	<i>mīļās mātes</i>
D	<i>mīļajam draugam</i>	<i>mīļajai mātei</i>
A	<i>mīļo draugu</i>	<i>mīļo māti</i>
I	<i>ar mīļo draugu</i>	<i>ar mīļo māti</i>
L	<i>mīļajā draugā</i>	<i>mīļajā mātē</i>
V	<i>mīļais draugs!</i>	<i>mīļā māte! mīļā māt! vai mīļo māt!</i>

Daudzskaitlis

	Vīriešu dzimte	Sieviešu dzimte
N	<i>mīļie draugi</i>	<i>mīļās mātes</i>
Ģ	<i>mīļo draugu</i>	<i>mīļo māšu</i>
D	<i>mīļajiem draugiem</i>	<i>mīļajām mātēm</i>
A	<i>mīļos draugus</i>	<i>mīļās mātes</i>
I	<i>ar mīļajiem draugiem</i>	<i>ar mīļajām mātēm</i>
L	<i>mīļajos draugos</i>	<i>mīļajās mātēs</i>
V	<i>mīļie draugi!</i>	<i>mīļās mātes!</i>

Avoti

Nītiņa, D. Īpašības vārds (adjektīvs) un adjektīvisks divdabis. *Latviešu valodas gramatika*. Atb. red. D. Nītiņa, J. Grigorjevs. Rīga : LU Latviešu valodas institūts, 2015, 391.–392. lpp.

Guļevska, D., Miķelsone, A., Porīte, T. *Pareizrakstības un pareizrūnas rokasgrāmata. Latviešu valoda*. Rīga : Avots, 2002, 87.–88. lpp.

Freimane, I. *Valodas kultūra teorētiskā skatījumā* Rīga : Zvaigzne, 1993, 94.–95. lpp.

Ceplīte, B., Ceplītis, L. *Latviešu valodas praktiskā gramatika*. Rīga : Zvaigzne, 1991, 23., 30. lpp.

Kalnača, A. Morfolģija. *Latviešu valoda*. Red. A. Veisbergs. Rīga : LU Akadēmiskais apgāds, 2013, 62. lpp.

